

Matkustaja-alus altis terrori-iskulle

julkaistu tänään klo 07:10, päivitetty tänään klo 11:18

Viking Linen Isabella matkustaja-alus Maarianhaminan satamassa helmikuussa.

Kuva: YLE

Suomessa vähätellään turva-alan ammattilaisen mukaan terrorismiuhkaa. Myös lukuisissa eurooppalaisissa raporteissa on epäilty viranomaisten kykyä torjua terrorismia Itämeren alueella.

Varsinkin matkustaja-aluksien turvatoimet ovat nykyisellään luvattoman heikkoja.

Hallituksen tuoreessa terrorismistragiassa painotetaan kuitenkin ennaltaehkäisyä, koska iskujen uhkaa pidetään vähäisenä.

Palmian turvapalvelut vastaa turvatarkastuksista ja järjestyksenvalvonnasta Helsingin matkustajasatamissa. Terrorismin torjunnan näkökulmasta kohde-esimiehen Hellevi Reimanin tehtävä on lähes mahdoton, sillä esimerkiksi Tallinnan-laivan matkustajista pystytään tarkastamaan vain häviävän pieni osa.

- Meillä on tavoitteena 1-3 prosenttia, sanoo Länsisataman terminaalissa työskentelevä Reiman.

Jos joku haluaa viedä pommiaineet laivaan, niin kuinka helppoa se on?

- Kyllähän se aika helppoa on. Se on valitettavaa, että turvatarkastukset ovat satunnaisia, kuvailee kohde-esimies Hellevi Reiman sataman arkitodellisuutta.

Matkustaja-alukset seilaavat tuurilla

Pitkän linjan turvamies, toimitusjohtaja Arto Manninen FinSec-yhtiöstä on jo pitkään seurannut huolestuneena matkustaja-alusten turvallisuustilannetta. Vaikka pieneen tilaan keskelle avomerta sullotaan jopa kolmisen tuhatta ihmistä, turvatoimet ovat heikommat kuin pienen maalaiskunnan paikallisessa rock-konsertissa.

- Tuntuu se vähän erikoiselta, kun kuitenkin saman kokoisessa konsertissa maa-alueella tehdään turvatarkastukset, joita pidän hyvin välttämättöminä, sanoo Manninen.

Matkustaja-alukset seilaavat turvallisuuden osalta osin tuurilla, sillä tyypillisesti laivoilla on lisäksi matkalla mukana vain pari järjestyksenvalvojaa. Samaan aikaan poliisi vaatii esimerkiksi perheille suunnattuun yleisötapahtumaan lähes sata järjestyksenvalvojaa. Lisäksi useissa urheilutapahtumissa ja konserteissa jokainen sisälletulija joutuu turvatarkastukseen toisin kuin laivoilla.

- Nyt pitäisi miettiä, minkä tasoista riskiä halutaan ottaa. Suuriin konsertteihin kaikki ihmiset haluaa sisään yhdellä kertaa ja kyllä sielläkin tarkastus ehditään tehdä, sanoo FinSecin Manninen.

Maissa tapahtuvien laajojen turvatarkastusten tärkeyttä korostaa se tosiasia, että laivojen järjestyksenvalvojen voimankäyttövälineet ovat varsin heikot aseistautunutta ihmistä vastaan. Ruotsin-lipun alla purjehtivien alusten järjestyksenvalvojat saavat kantaa vain

patukkaa, suomalaisväreissä liikkuvilla laivoilla myös kaasusumutinta. Kun poliisin apua voi joutua odottamaan merellä tunteja, aseiden kanssa riehuvaa saisi varsin mittavaa tuhoa aikaan keskellä Suomenlahtea.

Kovaa vai pehmeää turvallisuutta?

Nykyiset turvajärjestelyt perustuvat kansainvälisen merenkulkujärjestön ISPS-säännöstöön ja EU:n asetukseen, joiden tarkoituksena on ollut parantaa meriliikenteen ja satamien turvallisuutta nimenomaan terrorismin varalta. Suomen ensimmäisessä kansallisessa terrorismistrategiassa ei oteta kantaa yksittäisiin toimialoihin, mutta pääkeinoksi nostetaan ennaltaehkäisy.

- Erittäin vahvana pääpainona on ennaltaehkäisy ja radikalisoitumisen ehkäisy, kertoo strategiaa laatimassa ollut poliisijohtaja Robin Lardot Poliisihallituksesta.

Viime viikolla julkaistussa terrorismistrategiassa vannotaan väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisyyn maahanmuuttajien kotouttamispolitiikan ja sosiaalipolitiikan avulla. Myös ajankohtaisen terrorismin tilannekuvan ja analyysin sekä kansainvälisen yhteistyön merkitystä korostetaan.

Ymmärretäänkö meillä ns. kotikutoista terrorismia, josta poliisiraporteissakin puhutaan?

- Kyllä väittäisin, että ymmärretään. Yhtenä elementtinä tässä strategiassa on, että tutkittua tietoa ja tutkimustoimintaa täytyy olla riittävästi, sanoo rikosentorjuntayksikköä johtaja Robin Lardot.

Turva-alalla vuosia toimineen Arto Mannisen mukaan Suomessa pelataan nyt liikaa yhden kortin varaan. Poliisissa on keskitytty kansainvälisen terrorismin torjuntaan ja jätetty kotikutoinen terrorismi huomiotta. Viime vuosina juuri yksittäisten ihmisten aiheuttamat iskut ovat aiheuttaneet tuhoa kouluissa ja kauppakeskuksessa. Lähiöiden vihaisiin miehiin on vaikea päästä kiinni perinteisen tiedustelutiedon avulla.

- Ennaltaehkäisyllä pystytään tekemään jotain, ja sitä kannatan. Ennaltaehkäisyn lisäksi tarvitaan silti käytännön toimia siellä, missä ihmiset kokoontuu, sanoo Manninen.

Helsingin Länsisatamassa Palmian tiimi jatkaa väsymätöntä taisteluaan matkustajaturvallisuuden puolesta. Usein vain kahden naisen voimin toimiva turvaryhmä törmää erilaisiin uhkatilanteisiin päivittäin.

- Kyllä paljon on liikkeellä vaarallisia esineitä, aggressiivisia ihmisiä ja kaiken kukkuraksi kielimuuri on ongelma, kuvailee kohde-esimies Hellevi Reiman arkeaan.

YLE Uutiset / Jan Fredriksson

Muulla netissä:

Kansallinen terrorismin torjunnan strategia